

**Proces Verbal
al ședinței de lucru - echipa din Iași**

Data: 18.06.2021

Ora: 17:00

Locul: online pe zoom.us

(<https://us04web.zoom.us/j/77303825728?pwd=Nk9zNXorSWh5ekNQZmo5V2dFYkQ1Zz09>)

Ordinea de zi:

- planurile de cercetare ale fiecărui membru pentru perioada imediat următoare
- progresul în cadrul subcapitolelor, rezultate parțiale
- planuri de deplasări interne și externe
- conținutul tematic al fiecărui capitol
- schimb de experiență între responsabilii de capitole
- problema acoperirii bibliografice în perioada imediat următoare
- noi comenzi de cărți.

Membrii prezenți

Prof. Univ. dr. Andrei Corbea-Hoișie – Facultatea de Litere

Prof. Univ. Dr. Iacob Gheorghe – Facultatea de Istorie

C.S.I Dr. Mihai Ceașu - Institutul de Istorie “A. D. Xenopol”, Iași

C.S.I Dr. Flavius Solomon - Institutul de Istorie “A. D. Xenopol”, Iași

Conf. Univ. dr. Marius Bălan – Facultatea de Drept

Conf. Univ. Dr. Ana Maria Minuț – Facultatea de Litere

Conf. Univ. dr. Ion Lihaciu - Facultatea de Litere

Conf. Univ. dr. Casia Zaharia - Facultatea de Litere

Conf. Univ. dr. Ionuț Nistor – Facultatea de Istorie

Conf. Univ. dr. Ovidiu Buruiana – Facultatea de Istorie

Conf. Univ. dr. Adrian Vițalariu – Facultatea de Istorie

Lect. Univ. dr. Ana Maria Pălimariu - Facultatea de Litere

Lect. Univ. dr. Francisca Solomon – Facultatea de Litere

Lect. Univ. dr. Iulia Zup - Facultatea de Drept

Lect. Univ. dr. Alexandra Chiriac - Facultatea de Litere

Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități „post-imperiale“, discurs public și câmpuri culturale. PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0131. Perioadă: 2019-2022

Asist. Cerc. Dr. Marian Hariuc - Institutul de Istorie “A. D. Xenopol”, Iași

Dr. Nora Chelaru - Facultatea de Litere

Dr. Iulia Petrin – Facultatea de Litere

Drd. Mihaela Botnari – Facultatea de Istorie

Drd. Mădălina Tvardochlib - Facultatea de Litere

Drd. Alexandra Pătrău – Facultatea de Litere

Drd. Ștefan Mihăilă - Facultatea de Litere

- Prof. Dr. Andrei Corbea-Hoișie deschide ședința cerând permisiunea participanților de a înregistra întâlnirea online în scopul întocmirii procesului verbal. Participanții își dau acordul în unanimitate.
- Se anunță ordinea de zi și dl. Prof. Hoișie subliniază faptul că articolele „model” vor fi discutate pe larg la ședința comună din data de 25 iunie 2021, alături de eventualele probleme identificate, rămânând ca în cadrul ședinței curente să se discute mai ales planurile de cercetare și deplasare ale fiecărui membru în perioada următoare și progresul de până acum în documentare și redactare. Se subliniază de asemenea faptul că echipa se pregătește să intre în etapa decisivă a redactării textelor. Se ridică și problema unor eventuale workshopuri și colocvii tematice, a comunicării dintre echipa ieșeană și cea clujeană și a comenzilor de cărți de propus în următoarele săptămâni și a volumelor în pregătire.
- Membrii descriu, pe rând, „agenda” proprie din perioada următoare în ceea ce privește proiectul: planuri de redactare și deplasare, precum și lucrări în pregătire sau deja redactate.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Zup, care menționează că a acoperit mare parte din subcapitolul 14.2.3, referitor la asociații și proiecte (privire de ansamblu și studii de caz), mai având de făcut unele completări. La capitolul 7 a redactat o privire de ansamblu asupra filozofiei românești, iar la psihologie dispune deja de aproape toate informațiile necesare. Dl. Prof. Hoișie ridică problema epuizării surselor de care ar fi avut nevoie la modul ideal. Se concluzionează că acest lucru nu a fost încă posibil. Dna. Zup menționează că ar fi necesară eventual o deplasare la București. La capitolul 8, la traduceri, dna Zup menționează că a adunat mai multe titluri din domeniile drept, filozofie și a realizat o introducere, dar mai are de cercetat periodicele pentru completarea informațiilor referitoare la cultura și literatura germane. Dna Zup menționează faptul că are un articol dat spre publicare pe tematica acestui capitol.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dlui. Nistor, mulțumindu-i pentru articolul-pilot și întrebându-l ce consideră că mai trebuie completat în documentarea temelor alocate. Dl. Nistor menționează că în perioada următoare intenționează să se concentreze pe tema comunităților vorbitoare de limba germană din Vechiul Regat și din Dobrogea. Dl. Nistor ridică problema lipsei unei imagini de ansamblu concludente mai ales în ceea ce privește Dobrogea. Menționează, de asemenea, necesitatea unor deplasări în țară, întrucât

Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități „post-imperiale“, discurs public și câmpuri culturale. PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0131. Perioadă: 2019-2022

Arhivele locale nu par să conțină foarte multe informații la o primă vedere. Dl. Nistor trece la subcapitolul 5.2.1., unde menționează că ar avea nevoie, din rațiuni lingvistice, de colaborarea cu un coleg filolog germanist. Dl. Nistor dă exemplul lui Karl Kurt Klein, despre care nu s-a scris foarte mult în limba română. Dl. Prof. Hoișie completează faptul că de figura lui Karl Kurt Klein s-a ocupat la Iași mai ales dna. Astrid Agache, iar legat de comunitatea de germani dobrogeni propune lucrarea lui Tobias Weber. Dl. Prof. Hoișie face o paranteză, atrăgând atenția asupra faptului că este ultimul moment care permite redistribuirea de sarcini în cadrul echipei. Dl. Prof. Lihaciu intervine, reamintind faptul că, ocupându-se de germanistica universitară la Iași și la București, poate să preia dumnealui aceste chestiuni. Dl. Prof. Hoișie încurajează colaborarea între membrii echipelor și schimbul, respectiv gruparea sarcinilor. Dl. Prof. Hoișie abordează subiectul filmografiei germane în România, temă de care se ocupă, de asemenea, dl. Nistor, amintind faptul că toate titlurile comandate sunt sosite. Dl. Prof. Hoișie amintește importanța de a depăși, acolo unde este cazul, „reperle”.

- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Botnari, care menționează că până în acest moment a realizat un studiu pentru capitolul 5 vizând învățământul de stat și privat din Basarabia. La același capitol urmează să scrie împreună cu dl. Hariuc despre instituțiile de învățământ superior. La capitolul 7, dna. Botnari menționează că a realizat studiul de caz și se gândește la o deplasare la Arhivele de Stat București. Dl. Prof. Hoișie face o paranteză, subliniind faptul că ar fi de dorit ca acumularea documentară să se epuizeze în jurul datei de 1 octombrie, când se intră în etapa decisivă a redactării, în care se va încerca stabilirea inclusiv a unei anumite succesiuni a subcapitolelor de tratat. Dna. Botnari menționează și existența unor lipsuri în ceea ce privește documentarea în cazul unor teme. Dl. Prof. Hoișie propune ca redactorii-piloți să coordoneze lucrul fiecărui membru și să și „delimiteze” cercetările, pentru a se evita eforturile suprapuse.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dlui. Mihăilă. Acesta menționează că documentarea privind trupele germane de teatru și turnee o consideră completă și încheiată. Menționează că a centralizat și informațiile referitoare la divertismentul muzical, operetă și arte plastice. În ceea ce privește comunitățile vorbitoare de limbă germană din Vechiul Regat și Dobrogea, dl. Mihăilă menționează că a reușit să exploateze aproape toate resursele online pe această tematică și a căutat urme ale germanilor în Dobrogea, adăugând faptul că multe situri se află în ruină. Dă exemplul Mănăstirii Colivia. Dl. Mihăilă menționează că ar avea nevoie de o deplasare la Constanța pentru cercetarea Arhivelor. Dl. Prof. Hoișie propune și susține colaborarea dintre dl. Mihăilă și dl. Nistor pe această tematică. Dl. Mihăilă adaugă că nu exclude ideea unei deplasări la București pentru revizuirea bibliografiei deja avute.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Chelaru, care menționează că în prezent lucrează la un aspect al capitolului 15 în legătură cu scriitorul Oscar Walter Cisek. Dna. Chelaru confirmă faptul că a intrat în posesia cărții comandate prin proiect și menționează că intenționează să facă două deplasări la București și la Viena. Dna. Chelaru menționează că pentru capitolul 6, membrii ieșeni se vor ocupa de Iași și Cernăuți, urmând să colaboreze cu membrii clujeni implicați în același capitol pentru informația legată de Cluj. De asemenea, dna. Chelaru afirmă că a consultat deja Anuarele Universității Cernăuți și a redactat deja un articol despre literatura de limbă germană din Biblioteca Universitară. Dl. Prof. Hoișie intervine cu o completare pentru toți membrii proiectului care se ocupă de regiunile Bucovina și Basarabia: domnul Constantin Ungureanu, specialist în problematica bucovineană și basarabeană, este afiliat grupului nostru

Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități „post-imperiale“, discurs public și câmpuri culturale. PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0131. Perioadă: 2019-2022

și poate fi oricând solicitat pentru informații sau ajutor direct. Dl. Prof. Hoișie atrage atenția și asupra faptului că ajutorul domnului Ungureanu ar fi binevenit și în cazul capitolului 6.

- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Tvardochlib. Aceasta menționează că intenționează să se ocupe în continuare de definitivarea subcapitolului 6.1., pentru care informația este deja parcursă, și să înceapă redactarea finală a subcapitolului. Dna. Tvardochlib menționează, de asemenea, că are în vedere o variantă extinsă a temei pentru un articol. Pentru subcapitolul despre Rădăuți și pentru studiul de caz Narly, dna. Tvardochlib menționează că a parcurs deja majoritatea surselor importante și că are în plan o deplasare la Viena pentru a se ocupa de subcapitolul legat de lectori germani. Dl. Prof. Hoișie propune consultarea cu colegii ce cunosc bine Arhivele Ministerului de Externe. Dl. Prof. Hoișie vorbește în acest context despre Konrad Richter (București) și Franz Lang (Cernăuți). Dl. Prof. Hoișie se adresează dlui. Nistor, întrebându-l dacă știe de informații referitoare la lectori germani care se găsesc în fondul Ministerului Educației. Dl. Nistor răspunde că nu exclude acest lucru pentru secțiunea de Învățământ Superior, menționând că la Ministerul de Externe nu a întâlnit astfel de referințe, dar că este de părere că bunele oficii în ceea ce privește scrisorile de la și către lectori erau făcute și de către reprezentanțele diplomatice. Dl. Prof. Hoișie subliniază că primul pas ce ar trebui făcut ar fi la Arhivele Statului, și anume consultarea statelor de funcțiuni ale universităților și facultăților de Litere, ale Academiei Comerciale unde erau încadrați lectorii.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Bruckner, care menționează că a stabilit studii de caz pe capitolul 7 din domeniul economic (Virgil Madgearu și agrarianismul), că este în curs de redactare a unui articol pe această temă, și anume influența culturii germane asupra agrarianismului. Dna. Bruckner continuă, menționând că a consultat periodicul „Arhiva pentru știință și studii sociale” pentru o recenzare/analiză. Dna. Bruckner menționează că a pus în legătură capitolele 6, 7 și 8, găsind în revista amintită prin recenzii unele informații, deși puține, legate de traduceri efectuate. Dna. Bruckner menționează că găsește capitolul 16 problematic, mai ales subcapitolul legat de studenții germanofoni din România în universități germane și austriece, întrucât nu a identificat încă personalități care să nu fie deja vizate de celelalte studii de caz. Dl. Prof. Hoișie încurajează inițierea unei discuții cu dna. Florea de la Cluj, responsabilă de redactarea propriu-zisă a acestui subcapitol, inclusiv în chestiunea desemnării studiilor de caz. Dl. Prof. Hoișie subliniază importanța capitolului 16 în cadrul proiectului și propune, de asemenea, o deplasare comună a mai multor membri din proiect la un număr de 5-7 universități din Germania și Austria, unde să se consulte matricolele, întrucât acolo se vede foarte clar statistic, dar și nominal, cine a fost înscris din România, atât din rândul studenților germanofoni, cât și din rândul studenților români. Dl. Prof. Hoișie reformulează rugămintea ca echipa să se gândească și să desemneze, eventual până la întâlnirea comună din data de 25 iunie, aceste circa 7 universități centrale sau provinciale din Germania sau Austria. Dna. Bruckner este de acord.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dlui. Vițalaru. Acesta menționează că a efectuat în acest an două stagii de cercetare la București la Arhivele Naționale și la Arhiva Ministerului de Externe, pentru a identifica informații și documente în plus față de ce există în presă referitoare la importul de tehnologii. Dl. Vițalaru menționează că a găsit în cadrul Arhivei Ministerului de Externe două fonduri în acest sens, însă cu informații începând cu mijlocul anilor 1920. Dl. Vițalaru adaugă că intenționează să efectueze un nou

Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități „post-imperiale“, discurs public și câmpuri culturale. PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0131. Perioadă: 2019-2022

stagiul de cercetare la București în luna iulie la Ministerul de Externe și la Direcția Municipiului București a Arhivelor Naționale pentru a insista atât pe zona importurilor, cât și pe aria academică (fondul Universitatea București, inclusiv pentru studiul despre Mândrescu). Dl. Prof. Hoișie intervine cu mențiunea că dl. Prof. Grăf este implicat în tot ce ține de istoria Uzinelor de la Reșița, unde s-a făcut mare import de tehnologie germană și că acum se lucrează la un muzeu al Uzinelor Reșița. Dl. Prof. Hoișie adaugă că tot prin intermediul dlui. Prof. Grăf se poate ajunge la niște surse în limba germană despre marile întreprinderi industriale deținute de sași în Ardeal. În legătură cu studiul despre Mândrescu, dl. Prof. Hoișie recomandă scrierile Prof. Guțu (care a scris de asemenea despre revista lui Mândrescu, „Revista Germaniștilor Români”) și propunde, de asemenea, o discuție cu dl. Lihaciu. Dl. Vițalariu menționează că nu este încă decis în privința unei deplasări în străinătate.

- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dlui. Ceașu, care menționează că a dat spre publicare la „Anuarul Universității” un articol legat de germanii etnici din Bucovina la sfârșitul Primului Război Mondial și un altul pe problematica capitolului 10 la „Analele Bucovinei”. Dl. Ceașu menționează mai departe că a realizat și o schiță pentru subcapitolele 5.1.-5.3., de asemenea dată spre publicare. În ceea ce privește greutățile sau lipsurile în cercetare de până acum, dl. Ceașu se exprimă în legătură cu subcapitolele ce țin de imaginea germanului și a austriacului din imaginarul colectiv, unde sursele de informație nu au permis o documentare suficientă și unde ar fi nevoie de o deplasare la Suceava la Serviciul Special de Siguranță Câmpulung și Rădăuți și de consultarea unor periodice ale timpului. Dl. Ceașu ridică, de asemenea, problema imaginarului lumii rurale, unde au existat comunități mixte, și al lumii urbane unde de asemenea se vorbea de conviețuire, menționând că scrieri în acest sens al imaginii celuilalt ar putea exista doar la elite culturale, politice etc. Dl. Ceașu își exprimă, însă, scepticismul, menționând că mare parte din corespondența din perioada respectivă din Bucovina este pierdută. Pentru capitolele 4 și 11, dl. Ceașu menționează că există deja suficient material, dar care mai necesită completări.
- Dl. Prof. Hoișie accentuează necesitatea accelerării modului de lucru în vederea încadrării în termen cu finalizarea proiectului.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dlui. Bălan. Dl. Bălan menționează că sub aspectul documentării, pentru subcapitolul 4.1. nu sunt probleme, fiind vorba de a sintetiza o anumită paradigmă de gândire politică și constituțională a statului român. Dl. Bălan reia o parte din ideile din subcapitolul-pilot 4.1. și subliniază și importanța surprinderii schimbării paradigmei de gândire ce apare după Primul Război Mondial, problematică neînțeleasă de autorii tratatelor minorităților la 1919. Dl. Bălan revine cu o corecție în ceea ce îl privește pe Constantin Stere, al cărui proiect viza, de fapt, și minoritățile (art. 32), Stere fiind cel ce surprinde această schimbare de paradigmă. Dl. Bălan menționează că mai are analizat mai minuțios textele legislative incidente, legea administrației publice locale, legile învățământului, precum și procedura civilă și penală, eventual. Dl. Bălan concluzionează că nu prea există material pentru regim lingvistic, statul român ne confruntându-se conceptual cu problema dreptului naționalităților. Dl. Bălan clarifică încadrarea problemelor doctrinare în capitolul 4 (și nu în capitolul 10). Deficitară consideră documentarea până în acest punct pentru capitolul 14, subcapitolul 14.2.1.1., „Statutul instituțional al bisericilor germane în România Mare. Relația cu bisericile românești”, unde reia o parte din informațiile găsite până acum și unde menționează necesitatea studiului în arhivă, adăugând faptul că va efectua în vara aceasta o deplasare

Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități „post-imperiale“, discurs public și câmpuri culturale. PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0131. Perioadă: 2019-2022

la Sibiu în acest sens. Dl. Prof. Hoișie intervine, menționând că la subcapitolul 14.2.1.1. trebuie inclusă și biserica catolică, iar la biserica evanghelică sugerează și încurajează colaborarea cu dl. Madly, care a furnizat deja generalitățile privind subcapitolul 4.2.1.

- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Chiriac. Dna. Chiriac menționează că a optat pentru o variantă de cercetare în paralel pentru importul de carte, schimburile academice, conexiunile academice și traduceri, adăugând că subiectul schimburilor academice este foarte dificil de epuizat, dar că au fost schițate deja studii de caz pe domenii științifice cu informații relevante. Dna. Chiriac menționează că în cardul capitolului 6 trebuie investigate în continuare cataloagele bibliotecilor, mai ales căutând accesul la biblioteci metropolitane sau publice. Ca alternativă, dna. Chiriac propune lucrul cu materialul primit de la dl. Milică privind lista de intrări în Biblioteca Central Universitară Iași în perioada interbelică. Dna. Chiriac menționează că nu a realizat încă o analiză concretă a traducerilor, dar a identificat textele traduse și s-a concentrat mai ales pe parcurgerea presei de specialitate, care oferă o imagine a atmosferei științifice, dar și unele indicii privind schimbul de carte și traduceri. Dna. Chiriac menționează în continuare că intenționează să efectueze o deplasare în Germania (Berlin – Jena – Göttingen – München), mai ales pentru a cerceta diverse personalități sau școli la care și-au făcut studiile cercetătorii români. Dna. Chiriac menționează că are deja două articole date spre publicare și că se așteaptă, de asemenea, apariția volumului colectiv Jassyer Beiträge zur Germanistik, de al cărui stadiu se interesează și dl. Prof. Hoișie, adăugând că va cere un ISBN de la Editura Hartung-Gorre și subliniind faptul că finanțarea este în totalitate fezabilă prin fondurile proiectului. Dl. Prof. Hoișie sugerează afilierea în călătoria în Germania cu alți colegi responsabili de subcapitolele referitoare la circulația studenților români și germanofoni.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Petrin. Dna. Petrin menționează că în ultima perioadă s-a ocupat cu parcurgerea bibliografiei deja existente și revizuirea eventualelor puncte ce necesită completări. Dna. Petrin adaugă că nicio temă nu este epuizată din punct de vedere al informației disponibile, cel mai mare progres înregistrând până acum la capitolul 14, referitor la editurile, bibliotecile și librăriile din Bucovina, capitolul 11 fiind încă deficitar din punct de vedere al informației cumulate.
- Dl. Prof. Hoișie reia propunerea unui workshop organizat împreună cu dl. Buruiană, cu dl. Balogh și cu membrii de la capitolul 16 pe imagologie care să reprezinte o dezvoltare a schiței capitolului deja realizată, vizând palierul colectiv al imaginii și palierul individual care îl susține pe cel colectiv. Dl. Prof. Hoișie menționează că în cazul acestui capitol nu poate fi vorba de exhaustivitate, fiind mai rezonabil să se meargă pe imagini tipice.
- Ia cuvântul dl. Buruiană, care confirmă și acceptă propunerea dlui. Prof. Hoișie, adăugând că se va porni de la supoziții de bază, de la reprezentări individuale. Dl. Buruiană susține de asemenea ideea workshopului. Dl. Buruiană menționează că momentan capitolul 3 este capitolul-miză, unde, spre deosebire de celelalte capitole în care este implicat, nu este vorba doar despre o sinteză a informațiilor existente și unde lipsește încă construcția instituțională a imaginii germanului/austriacului (modul în care anumite instituții colectează stări de spirit). Dl. Buruiană menționează că își propune un stagiul de cercetare la București. Dl. Prof. Hoișie intervine cu o completare: dna. Aanei este dispusă să colaboreze în

Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități „post-imperiale“, discurs public și câmpuri culturale. PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0131. Perioadă: 2019-2022

continuare în ceea ce privește dimensiunea culturală și literară a capitolului. Dl. Buruiană menționează că deja a avut discuții cu dna. Aanei în acest sens. Dl. Prof. Hoișie insistă pe ideea organizării workshopului imagologic, la care pot contribui toți membrii proiectului.

- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Pălimariu, care subliniază buna funcționare a echipei implicate în capitolul 6, pe care îl coordonează și prezintă aportul membrilor și articolele livrate sau în curs de livrare de până acum, precum și delimitarea „spațială” a subtemelor, echipa ieșeană ocupându-se de Basarabia, Bucovina și Vechiul Regat, în timp ce partea clujeană a echipei se ocupă de Ardeal și Banat. Dna. Pălimariu menționează că va efectua două deplasări de cercetare, una la București și una în Germania.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dlui. Lihaciu, care menționează că documentarea pentru capitolul referitor la germanistică este deja făcută, unul din obiectivele personale pentru perioada imediat următoare fiind deplasarea la Arhivele Statului din București pentru consultarea curriculei și a statelor de funcțiuni. Dl. Lihaciu propune să se ocupe de partea diplomatică a activității lui Karl Kurt Klein și Mândrescu, în ceea ce privește activitatea de rector sau director al BCU. Din cauza unor probleme tehnice, intervenția dlui. Lihaciu este întreruptă temporar.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dlui. Hariuc. Dl. Hariuc subliniază buna comunicare cu dna. Chiriac și dl. Nistor în ceea ce privește redactarea articolelor-pilot și menționează că pentru subcapitolul 4.3. nu consideră necesară o deplasare pentru documentarea la Arhive, fiind suficientă documentarea în periodice. În legătură cu capitolul 5, subcapitolul referitor la învățământul de stat preuniversitar, dl. Hariuc menționează că are deja suficiente surse adunate de la Arhivele de Stat București și Berlin, menționând că există totuși unii ani neacoperiți. Dl. Hariuc amintește de o mai veche discuție cu dl. Schuster în legătură cu o bază de date digitalizată pentru arhivele Ministerului de Externe de la Berlin, care ar fi de folos tuturor. În legătură cu subcapitolul-pilot, dl. Hariuc menționează că mai există material de consultat și are în vedere o deplasare la București (Arhiva Municipală, fondul Universității București, Biblioteca Academiei Române). Pentru subcapitolul referitor la celelalte instituții de învățământ superior, dl. Hariuc menționează că în fondul Ministerului Instrucțiunii consideră că pot fi găsite documente. Pentru subcapitolul 7.4.1. care vizează transferul ideologic, dl. Hariuc ridică problema afilierii academice a diferitelor personalități (Șerban Voinea, Lothar Rădăceanu). Dl. Prof. Hoișie menționează că încadrarea academică nu este singura care trebuie avută în vedere, întregul spațiu intelectual și politic românesc fiind de interes. Dl. Prof. Hoișie încurajează, de asemenea, reluarea discuției cu dl. Schuster în cadrul întâlnirii comune.
- Se reia discuția cu dl. Lihaciu, care menționează că pentru ultima etapă a documentării în ceea ce privește germanistica ieșeană are în vedere o deplasare la Arhivele Statului. Pentru capitolele 14 și 12, documentarea este în mare făcută, dl. Lihaciu adăugând că își propune o deplasare de cercetare la IKGS München.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Minuț. Dna. Minuț menționează că după o etapă de documentare consistentă este implicată acum în redactarea capitolelor, aflându-se în faze diferite. Dna. Minuț

Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități „post-imperiale“, discurs public și câmpuri culturale. PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0131. Perioadă: 2019-2022

menționează că stadiul cel mai avansat de redactare este la capitolul 8, pe care îl coordonează împreună cu dna. Zaharia, la subcapitolul despre dicționare (8.1.) la care lucrează împreună cu dna. Zaharia și dna. Vladu. Dna. Minuț menționează că în această perioadă lucrează la capitolul 7, unde are în vedere un studiu de caz foarte complex și consistent despre influența școlii germane asupra lui Alexandru Philippide. Tot în cadrul capitolului 7, dna. Minuț menționează că a lucrat pentru subcapitolul referitor la publicații și mobilități academice și că cel mai puțin avansat este în acest moment capitolul 13, dar unde are, de asemenea, material. Dna. Minuț menționează că are în vedere o deplasare la București și una la München.

- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Solomon. Dna. Solomon menționează că s-a ocupat în ultima perioadă de capitolul 16, pe care îl coordonează împreună cu dl. Solomon, unde a realizat o schiță sintetică bazată pe reinterpretare și pe ilustrarea diferitelor imagini ale centrului în mentalul colectiv al populației germanofone din Bucovina. La capitolul 14, dna. Solomon menționează că a parcurs mai mulți pași în cercetare: la subcapitolul referitor la presă, edituri, biblioteci s-a ocupat de presa de limbă germană din Bucovina, încercând să răspundă la întrebări precum – Cum putem interpreta afilierea unor bucovineni la cultura de expresie germană? Cum putem defini identitatea culturală și națională? Dna. Solomon menționează că a consultat și diferite periodice de limbă germană disponibile online. În cazul capitolului 12, dna. Solomon sesizează câteva dificultăți: periodicele de limbă germană din Bucovina nu par a fi foarte consistente și deloc concludente în ceea ce privește imaginea evreilor, de care se ocupă, în discursul public. Dna. Solomon amintește de propunerea dlui. Prof. Hoișie de a se îndrepta împreună cu dna. Radosav și către literatura idiș. Dna. Solomon menționează că mai este de lucru și în cadrul capitolului 8, și anume de sondat presa de limbă idiș. Dna. Solomon are în vedere un stagiul de cercetare la Biblioteca Academiei Române București, gândindu-se și la o deplasare la Biblioteca Națională a Austriei.
- Dl. Prof. Hoișie reia ideea unui workshop imagologic, organizat eventual în toamna acestui an, care să includă și câteva aplicații practice. Dl. Prof. Hoișie propune o discuție mai amănunțită în săptămânile următoare cu dl. Buruiană, dl. Balogh și dl. Solomon despre detaliile ce țin de coordonarea practică a unui astfel de workshop.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dlui. Iacob. Dl. Iacob menționează că a continuat documentarea pentru capitolele care îi sunt alocate, adăugând că se află încă în etapa de colectare a articolelor pentru volumul pe care își dorește să îl publice în toamnă, despre alternativele dezvoltării României pornind de la modele. Dl. Iacob propune o discuție cu dl. Buruiană în ceea ce privește redactarea capitolelor în care sunt implicați împreună. Dl. Iacob menționează că pentru subcapitolul 4.3., unde este redactor-pilot, este necesară o întâlnire cu autorii.
- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dlui. Solomon. Dl. Solomon menționează că are în plan redactarea unui articol despre mitul Europa pentru volumul dlui. Iacob. Dl. Solomon declară că este dispus să colaboreze cu toți colegii implicați în teme ce vizează partea basarabeană, unde poate ajuta direct și poate veni cu sugestii și completări. Dl. Solomon menționează că dispune deja de o bibliografie foarte vastă referitoare la partea basarabeană a cercetării și vine cu propunerea de a pune în comun toate resursele tuturor membrilor din fonduri de arhive (fotografii, documente .pdf) pentru a nu dubla eforturile de căutare. Dl. Solomon

Limbă și cultură germană în România (1918-1933). Realități „post-imperiale“, discurs public și câmpuri culturale. PN-III-P4-ID-PCCF-2016-0131. Perioadă: 2019-2022

propune de asemenea o întâlnire destinată exclusiv documentării cu toți membrii care dețin astfel de documente sau au de clarificat aspecte ce țin de Basarabia. Dl. Solomon menționează că are în vedere o deplasare la Stuttgart, la Heimatmuseum der Deutschen in Bessarabien, eventual în luna octombrie în cadrul unei conferințe. Dl. Prof. Hoișie susține ideea și încurajează și organizarea întâlnirii tuturor membrilor implicați în subcapitole referitoare la problematica basarabeană.

- Dl. Prof. Hoișie dă cuvântul dnei. Zaharia, care menționează că în cadrul capitolului referitor la dicționare, acestea sunt împărțite între dumneaei, dna. Minuț și dna. Vladu și consultate. Dna. Zaharia menționează că în cadrul subcapitolului 13.1.2. a adus o completare legată de dialectele regionale și locale pentru regiunea Bucovinei, iar la 13.2.2. a început redactarea unei părți introductive/priviri de ansamblu. Dna. Zaharia adaugă că se gândește la o deplasare Suceava-Rădăuți-Cernăuți. Dna. Zaharia anunță și faptul că mai există cărți sosite, care pot fi împrumutate de la Catedra de Germanistică UAIC.
- Dl. Profesor Hoișie dă cuvântul dnei. Pătrău, care menționează că s-a ocupat în paralel de capitolele 6 și 7 în domeniile matematică, fizică și astronomie: există deja un studiu de caz dat spre publicare despre Seminarul Matematic din Iași, circuit de carte și conexiuni academice, precum și un alt articol redactat referitor la citările și referințele pe partea de matematică. Dna. Pătrău menționează că a centralizat informația din listele redactate de dna. Chiriac și pe partea de fizică în ceea ce privește citările și referințele la autori germani din anumite periodice. Pe partea de astronomie, dna. Pătrău menționează că nu a identificat încă niște conexiuni clare cu spațiul german, dar că se află în legătură cu dl. Sorin Marin, istoric și documentarist al Institutul astronomic București, care îi va pune la dispoziție fondurile bibliotecii Observatorului din perioada interbelică începând cu luna iulie. Pentru capitolul 16, dna. Pătrău menționează că se ocupă de un studiu de caz despre Franz Xaver Kappus, unde încă adună materiale, iar în privința capitolului 13 menționează că dispune deja de o bibliografie consistentă în ceea ce privește interferențele cu limba poloneză. Dna. Pătrău are în vedere două deplasări, una la București și una eventual la Tübingen, pentru completarea bibliografiei pentru interferențele cu limba rusă, dispunând deja de niște propuneri de titluri din partea dlui. Solomon.
- Dl. Prof. Hoișie mai menționează și reia câteva aspecte punctuale:
 - este ultimul moment în care se pot efectua „rocade” între sarcini și ultima perioadă în care se poate completa bibliografia;
 - îndeamnă să folosim toate sursele existente;
 - atrage atenția asupra faptului că la întâlnirea comună din 25 iunie 2021 este necesar să fie toți membrii prezenți;
 - anunță că la întâlnirea comună se vor discuta articolele-pilot;
 - reamintește ca membrii să se gândească până la întâlnirea comună la tot ce au de comunicat și propus;
 - reamintește de posibilitatea comenzii de carte și de dezideratul epuizării fondurilor pentru acest an.
- Dl. Prof. Hoișie încheie ședința, mulțumind tuturor pentru participare.

• 19 iunie 2021

Alexandra Pătrău